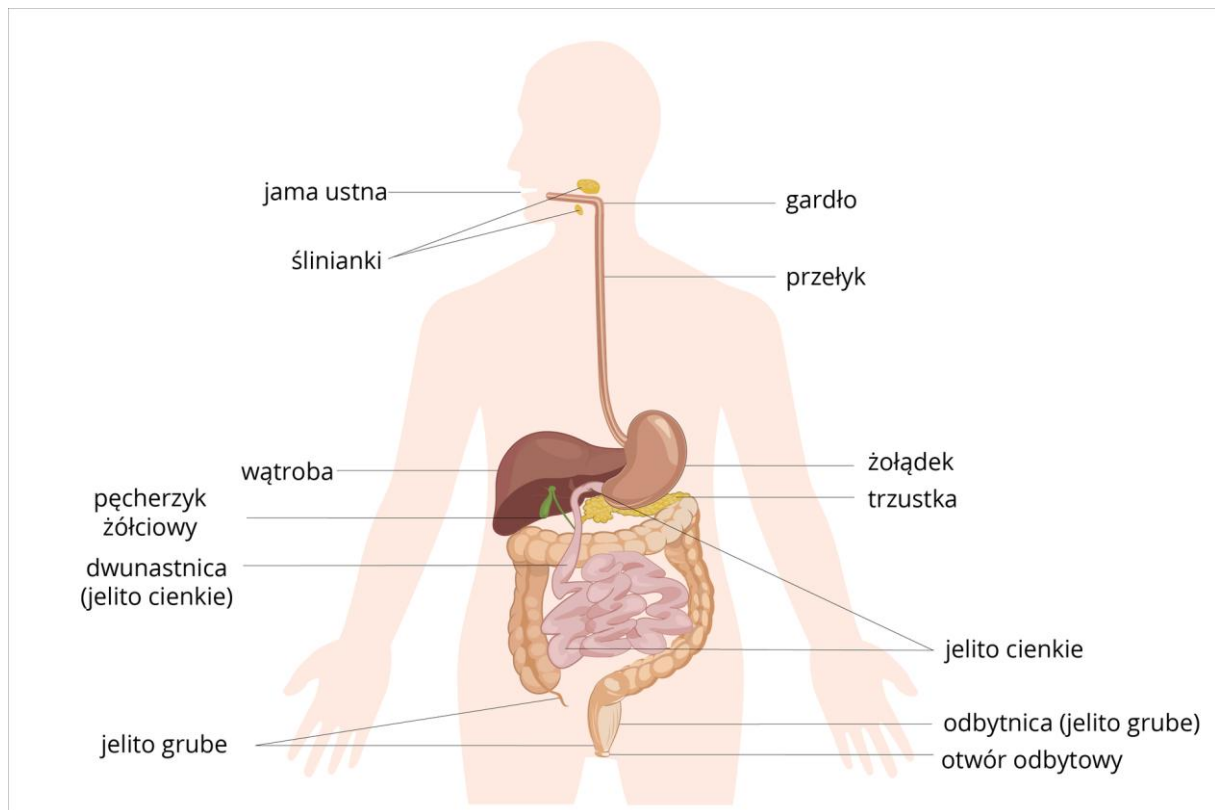

Temat: Budowa układu pokarmowego.

1. Układ pokarmowy zbudowany jest z:

a) przewodu pokarmowego

b) gruczołów uchodzących do przewodu pokarmowego. (ślinianki, wątroba i trzustka.)

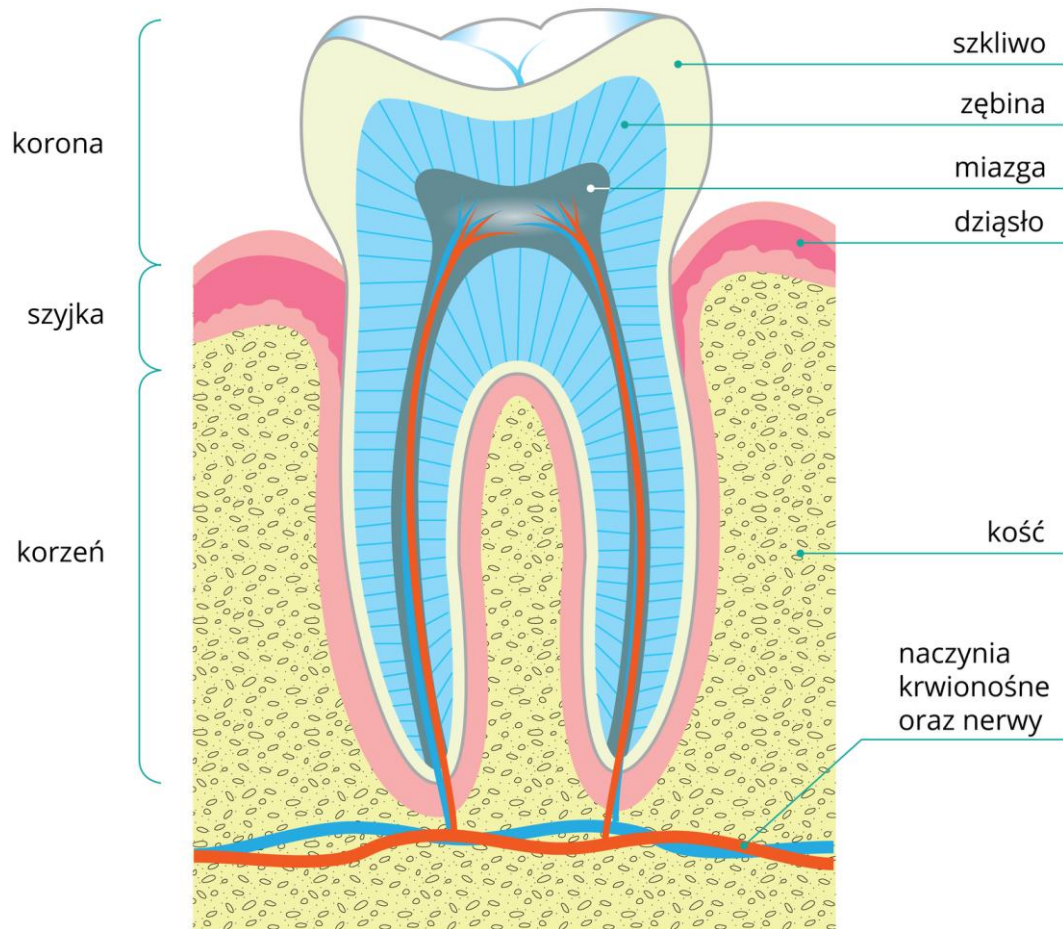
Jama ustna, gardło i przełyk

Rozdrobniony przez zęby pokarm jest mieszany przy udziale języka ze śliną – wydzieliną gruczołów ślinowych, zwanych **śliniankami**. Ilość wydzielanej śliny zależy od pH i konsystencji pokarmu. Pokarm kwaśny i suchy zwiększa ilość wydzielanej śliny. Zawarty w ślinie śluz zmiękcza rozdrobniony pokarm, zlepia go, ułatwia formowanie kęsów pokarmowych i ich polykanie. W ślinie znajdują się również: substancje bakteriobójcze niszczące drobnoustroje, które dostają się do jamy ustnej wraz z pożywieniem, substancje neutralizujące kwaśne składniki pokarmowe (by chronić szkliwo) oraz [enzymy trawienne](#).

Jama ustna łączy się z **gardłem**. Jest to wspólny odcinek dróg oddechowych i pokarmowych. Za gardłem położona jest krtąń, narząd układu oddechowego. Przeważnie wejście do krtani pozostaje otwarte (gdy mówimy i oddychamy). Podczas przełykania krtąń zamyka chrząstka, zwana nagłośnią. Sprawia ona, że pokarm nie dostaje się do układu oddechowego, lecz wędruje do przełyku.

Przełyk to umięśniona rurka wiodąca do żołądka. Obecne w ścianie gardła i przełyku mięśnie gładkie, kurcząc się rytmicznie, wykonują **ruchy perystaltyczne** (zwane także robaczkowymi), które przesuwiają pokarm do żołądka.

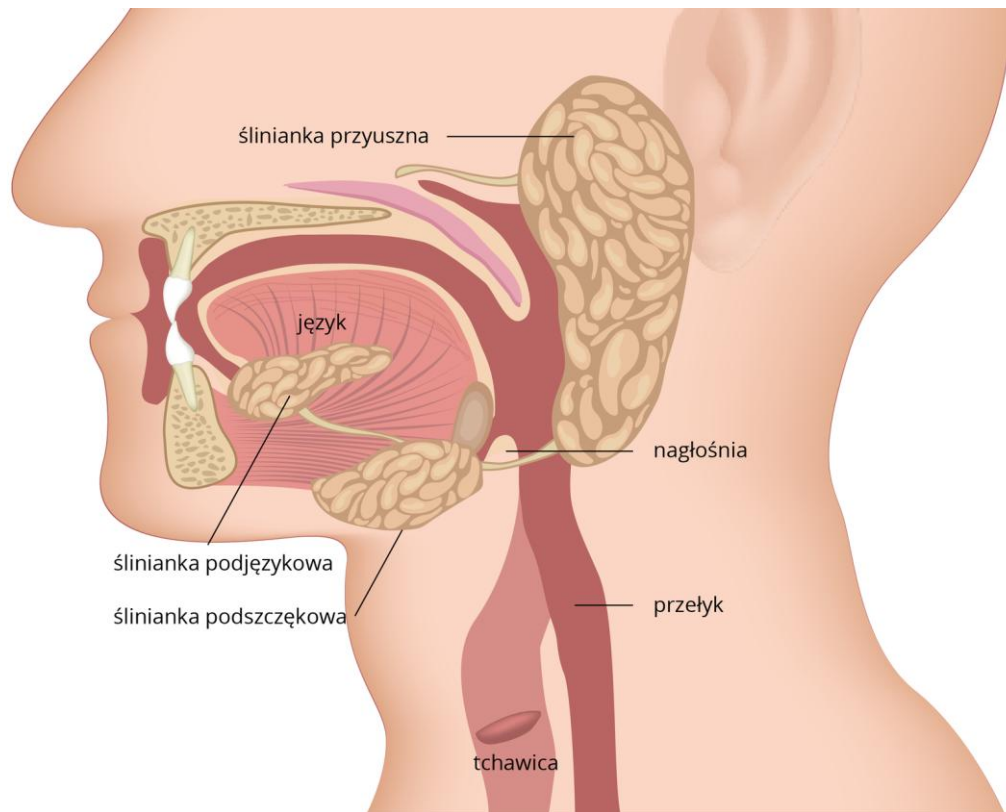
Budowa zęba :

Za pomocą zębów obecnych w jamie ustnej pokarm zostaje pobrany, rozdrobniony i roztarty. Budowa i kształt zębów ma związek z ich funkcją. Siekacze, które odcinają kęsy, mają równą, ostrą i cienką krawędź, stożkowate kły ułatwiają rozgryzanie, a płaskie, szerokie i pofalowane korony zębów przedtrzonowych i trzonowych tworzą duże powierzchnie trące.

Ząb umocowany jest korzeniem (korzeniami w przypadku przedtrzonowych i trzonowych) w szczęce lub żuchwie. W dziąśle tkwi szyjka zęba, a korona wystaje ponad powierzchnię dziąsła. Od zewnątrz ząb okrywa twarde szkliwo, pod nim leży zębina, która osłania miazgę zęba. W miazdze znajdują się naczynia krwionośne i limfatyczne oraz włókna nerwowe.

Człowiek zmienia swoje uzębienie. Do ok. 6 roku życia występują zęby mleczne, które następnie wypadają i są stopniowo wymieniane na zęby stałe. W uzębieniu mlecznym występuje 20 zębów: 8 siekaczy, 4 kły, 8 trzonowych. Uzębienie stałe składa się z 32 zębów: 8 siekaczy, 4 kłów, 8 przedtrzonowych i 12 trzonowych.

Napisz jaka jest rola języka w przewodzie pokarmowym.(poszukaj w podręczniku ,internecie,)